Gemeente Rotterdam

Notitie

Stadsontwikkeling

Bezoekadres: De Rotterdam
Wilhelminakade 179, Rotterdam
Postadres: Postbus 6575
3002 AN Rotterdam
Internet: rotterdam.nl

Van: Paul Bruijkers
Telefoon: (010) 4894956 of 06-83646993
E-mail: pjg.bruijkers@Rotterdam.nl

Aan : Roel Volman
(SO,R&W)

Van : Paul Bruijkers
(SO, Ingenieursbureau, Adviseur)

Datum : 16 februari 2021

Betreft : Luchtonderzoek ten behoeve van het bestemmingsplan Kop van Zuid

1. Inleiding

Voor het plangebied Kop van Zuid in het gebied Feijenoord stelt de gemeente Rotterdam een nieuw bestemmingsplan op. Ten behoeve van dit bestemmingsplan is een toets aan de wet- en regelgeving Luchtkwaliteit en aan het gemeentelijke Luchtbeleid noodzakelijk.

2. Ruimtelijke situatie en ontwikkelingen

Het plangebied Kop van Zuid ligt op de linkeroever van de Nieuwe Maas in gebied Feijenoord. Het plangebied met de deelgebieden Wilhelminapier en Zuidkade wordt begrensd door de Nieuwe Maas, de Koningshaven, de Spoorweghaven, de Lodewijk Pincoffsweg en de Rijnhaven (zie figuur 1). Ten zuiden van dit plangebied ligt het plangebied Katendrecht waarvoor ook een nieuw bestemmingsplan wordt opgesteld.

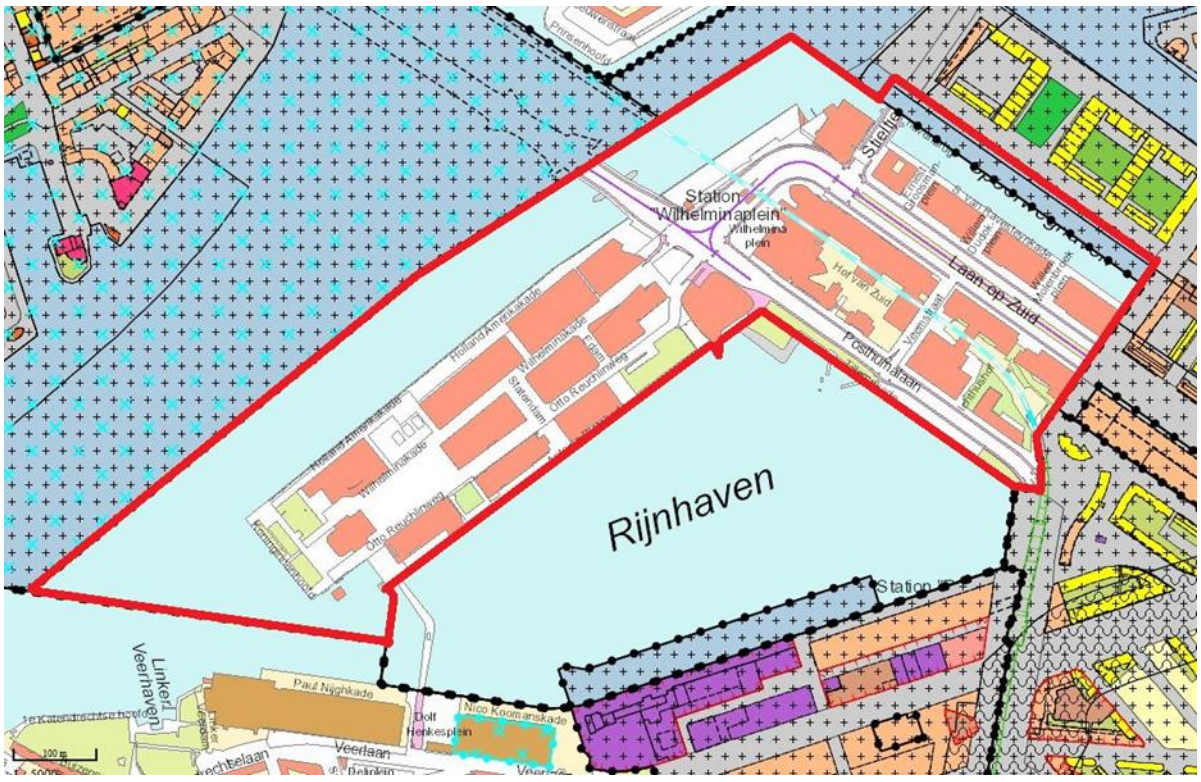

figuur 1: Bestemmingsplangebied Kop van Zuid (rood omkaderd)

Ontwikkelingen

De mogelijkheden uit het vigerende bestemmingsplan zijn inmiddels voor een belangrijk deel gerealiseerd of in uitvoering genomen. Voor de nog resterende ontwikkelingen wordt nu gekozen voor een meer gedetailleerd bestemmingsplan, waarin de resterende ontwikkelingen een duidelijke plek krijgen en ruimtelijke kaders gegeven worden.
In onderstaande tabel staat een overzicht van de nog resterende ontwikkelingen.

Ontwikkelingen	Bvo (m^2)	Huidig gebruik	Nieuwe functies
Baltimore	102.000	P-plaats, ook voor bussen, traningscentrum	Appartementen, kantoren, restaurant, recreatieve voorzieningen
Chicago	21.000	P-plaats	Parkeren, hotel, wellness, bakkerij, horeca, commerciële functies, (evt. appartementen)
Philadelphia en Havana	100.000	Braakliggend	Appartementen, hotel, wellness, congresruimte, commerciële functies
Veenstraat (Wilhelminahof)	56.000	P-garage (10.300m2), braak, snackbar	Appartementen, kantoren, maatschappelijke voorzieningen, commerciële functies
Optoppen gebouw Leidsche Veem	3.000	dak	Appartementen
Uitbreiding jachthaven	0	haven en water	Mogelijkheid tot uitbreiding van de jachthaven Rotterdam Marina

Het gaat in totaal om 282.000 m2 b.v.o. aan nieuw programma. Overwegend ingevuld met appartementen (tot ongeveer 2.500), een beperkte hoeveelheid kantoren (ongeveer 10.000 m2 b.v.o.), horeca en commercieel programma.

figuur 2: Ligging ontwikkelingen binnen het plangebied Kop van Zuid

3. Wet- en regelgeving

De *Wet Luchtkwaliteit* [1] maakt nieuwbouw en een beperkte omvang van een ruimtelijk programma mogelijk zonder onderzoek en zonder toetsing aan grenswaarden (luchtkwaliteitseisen). Dit geldt voor de zogenaamde niet in betekenende mate (NIBM) projecten [2]. Thans is de 3% regeling van kracht. Dit houdt in dat er sprake is van een NIBM project als de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM10) ten gevolge van het plan met *maximaal* 1,2 µg/m^3 toenemen ten opzichte van de autonome ontwikkeling. NIBM projecten voldoen aan de Wet luchtkwaliteit en kunnen worden gerealiseerd zonder toets aan de grenswaarden uit de Wet Luchtkwaliteit.
Aan de hand van de anti-cumulatieregeling wordt beoordeeld of het project afzonderlijk kan worden bekeken of dat ook andere ontwikkelingen binnen een straal van 1.000 m dienen te worden meegenomen bij de bepaling of het project NIBM is. Hierbij is het van belang om te bepalen of de ontwikkellocaties gebruik maken van dezelfde ontsluitingsweg. Bij deze analyse wordt een ontsluitingsweg gedefinieerd als een weg waar minimaal 50 procent van het verkeer vanuit de nieuwe ontwikkeling overheen gaat. Indien plannen gebruik maken van dezelfde ontsluitingsweg dienen ze te worden gecumuleerd.
In de *Regeling NIBM* [3] zijn categorieën van gevallen aangewezen die worden aangemerkt als NIBM projecten. Voor pure woningbouw betekent dit dat bij een eenzijdige verkeersontsluiting niet meer dan 1.500 nieuwe woningen mogen worden gebouwd onder het NIBM regime en bij een tweezijdige ontsluiting 3.000 woningen (bijlage 3B, voorschrift 3B2 van [3]). Voor alleen kantoren geldt een 3% criterium van maximaal 100.000 m^2 BVO (bruto vloeroppervlakte) bij een eenzijdige verkeersontsluiting en maximaal 200.000 m^2 BVO bij een tweezijdige ontsluiting. Voor plannen die niet bestaan uit louter kantoren en/of woningen, de zgn. gemengde programma's met bijv. winkels en bedrijven, biedt de wet (art. 5.16 Wm, eerste lid, onder c) de mogelijkheid om het aannemelijk te maken dat die plannen in niet-betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit.

Op 16 januari 2009 is het *Besluit Gevoelige Bestemmingen* in werking getreden [5]. Met deze AmvB kan de vestiging van 'gevoelige bestemmingen' - zoals een school - in de nabijheid van provinciale en rijkswegen worden beperkt. Nieuwe gevoelige bestemmingen moeten op meer dan 300 meter van een snelweg en op meer dan 50 meter van een provinciale weg gebouwd worden indien binnen deze afstanden grenswaarden worden overschreden. In dit besluit zijn woningen niet als gevoelige bestemming gekwalificeerd. Dit besluit is niet van toepassing op dit nieuwe bestemmingsplan omdat nieuwe gevoelige bestemmingen, zoals benoemd in dit Besluit, niet mogelijk worden gemaakt.

Het *Rotterdamse beleid* schrijft voor dat er binnen de contouren van de grenswaarden geen nieuwe woningen mogen worden gebouwd.

Rotterdam kent een *Beleidsregel buitenklimaat: Luchtkwaliteit bij scholen en kinderopvang*. De beleidsregel is van toepassing op scholen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs en kinderopvang. Deze beleidsregel heeft tot doel het tegengaan van blootstelling van kinderen aan te hoge concentraties van schadelijke stoffen in de buitenlucht. De beleidsregel heeft betrekking op de gronden binnen 100 meter vanaf de rand van een snelweg en binnen 50 meter vanaf de rand van een drukke binnenstedelijke weg (de belaste zone). De beleidsregel is bedoeld om toe te passen bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen voor het afwijken van het bestemmingsplan. Toepassing van de beleidsregel in een plan wil zeggen dat er binnen de belaste zone in principe geen nieuwe bestemmingen worden toegekend waarbinnen scholen en kinderdagverblijven mogelijk zijn.

Nieuwe locaties voor de bestemmingen scholen en kinderdagverblijven worden in het nieuwe bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt. De beleidsregel is dan ook niet van toepassing.

4. Grenswaarden en actuele waarden luchtkwaliteit

Grenswaarden
De in de Wet luchtkwaliteit genoemde grenswaarde voor stikstofdioxide (NO_2) geldt vanaf 01-01-2015 en is 40 µg/m^3 [1]. De grenswaarde voor fijnstof (PM_{10}) is 40 µg/m^3 en geldt sinds 01-07-2011.
Het aantal dagen waarop de daggemiddelde grenswaarde van 50 µg/m^3 voor PM_{10} mag worden overschreden is 35. Deze daggemiddelde grenswaarde wordt overschreden bij een jaargemiddelde concentratie van 32,4 µg/m^3 en hoger.
Actuele waarden
Volgens de NSL Monitoringstool-2020 [4] wordt in het plangebied aan de grenswaarde voor NO2 voldaan. Ook wordt aan de grenswaarden (daggemiddelde en jaargemiddelde) voor fijnstof voldaan.
De concentraties van de overige stoffen die ingevolge de *Wet luchtkwaliteit* moeten worden getoetst zijn zwaveldioxide, koolmonoxide, benzeen, lood en de uurgemiddelde grenswaarde van stikstofdioxide (NO_2). De waarden van deze stoffen liggen in Rotterdam en omgeving ruim onder de grenswaarden en worden daarom buiten beschouwing gelaten.

5. Toetsing

Luchtkwaliteit
In en rondom dit plangebied wordt in de huidige situatie aan de grenswaarden voldaan. Ook in de toekomst (tot 2030) wordt aan de grenswaarden voldaan.
Cumulatie
De ontwikkelingen leiden tot extra wegverkeer dat zich van/naar het schiereiland afwikkelt over een verkeersknooppunt dat bestaat uit meerdere wegen op het ‘vasteland’.
Binnen 1.000 meter is het plangebied Katendrecht gelegen waarbinnen ook ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden. Daarom is nagegaan of de cumulatieregeling van toepassing is, met andere woorden of de ontwikkelingen van Katendrecht moeten worden meegenomen bij de bepaling of het plan Kop van Zuid een niet in betekenende mate bijdrage (NIBM) geeft. De ontsluitingswegen waarin het verkeer van beide plangebieden elkaar overlappen zijn de Posthumalaan en de Hillelaan.
Uit een verkeersanalyse is gebleken dat circa 35% van het verkeer van/naar het schiereiland Katendrecht over de Posthumalaan/Hillelaan (tussen de Brede Hilledijk en Posthumalaan) gaat en dat circa 32% van het verkeer van/naar het schiereiland Kop van Zuid over deze route gaat. Omdat deze beide percentages lager zijn dan 50% betekent dit dat deze twee plangebieden niet over een gezamenlijke ontsluitingsweg in de zin van deze regeling beschikken en dat cumulatie daarmee niet vereist is.
Programma
Het stedenbouwkundige programma (max. 2.500 woningen (250.000 m2 bvo) en 32.000 m2 bvo andere bestemmingen) genereert minder verkeer dan het aantal van 3.000 woningen dat bij een tweezijdige ontsluiting mag mogen worden gebouwd onder de NIBM regelgeving (Besluit NIBM, Regeling NIBM).

6. Conclusie

In deze analyse is aangetoond dat het plan Kop van Zuid zelfstandig mag worden getoetst aan de NIBM regelgeving, dat wil zeggen dat cumulatie met het plan Katendrecht niet van toepassing is.
Het plan Kop van Zuid geeft een niet in betekenende mate bijdrage geeft aan de luchtkwaliteit. Het bestemmingsplan voldoet daarmee aan de Wet Luchtkwaliteit en tevens aan het Rotterdamse beleid.

7. Referenties

[1] Titel 5.2 van de Wet milieubeheer, hierna te noemen de Wet luchtkwaliteit, zoals vastgesteld in de Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen).

Besluit van 30 oktober 2007, houdende vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de wet van 11 oktober tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen).

[2] Besluit van 30 oktober 2007, houdende regels omtrent het in niet betekenende mate bijdragen, bedoeld in artikel 5.16, eerste lid, onder c, van de Wet milieubeheer (Besluit in niet betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)). Staatsblad 2007 440.

[3] Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen), Staatscourant 9 november 2007, nr. 218/pag. 11.

[4] Monitoringstool-2020 (zie kaart NSL op www.nsl-monitoring.nl).

[5] Besluit van 1 december 2008, houdende bepalingen ter voorkoming van de toename van het aantal personen met een verhoogde gevoeligheid voor bepaalde verontreinigende stoffen in de buitenlucht die verblijven op bij die bepalingen aangewezen plaatsen (Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)). Staatsblad 2009 14.